

Београд - Све што смо радили последње три године помажући земљи да добије кандидатуру, не сме бити прокоцкано. Још има простора за разуман дијалог, а ако он не успе, грађани ће на изборе, где ће одлучити да ли желе да се вратимо у 2008. када смо били на корак до губитка шансе да постанемо нормална земља, каже Чедомир Јовановић, председник Либерално-демократске партије, у разговору за Данас.

Да ли вас је изненадила изјава председника Тадића да постоји могућност да Србија до краја године не добије статус кандидата и датум за почетак преговора?

- На тај ризик је ЛДП упозоравао, упорно тражећи напуштање политике која нас гура у неодрживу позицију. То није изненађење, после сталног ходања по ивици, закаснелог испуњавања услова, увек уз стрес за друштво. За грађане ово јесте шок, који не мора да буде лош. Разбијена је илузија да је кандидатура готова ствар, која је завладала после хапшења Младића.

Мислите ли да је његова процена реална?

- Јесте, и мислим да председник има обавезу да саопшти све последице таквог сценарија. Економске, политичке, психолошке, цивилизацијске, националне...

Како објашњавате Тадићев став да Србија не може да плаћа улазак у ЕУ одрицањем од Косова, то јест косовских Срба и институција Србије на КиМ?

- Косово није меница за ЕУ, јер она нема покриће. Србија нема контролу над Косовом, нити ће она икада бити могућа. Не постоји промил шанси, као што не постоји ни промил људи који тога није свестан. Већ шест година ЛДП упозорава на то и предлаже другачију политику. Има начина да помогнемо косовским Србима, а Срби не живе само на северу. Скоро једнак број, у тежим условима, живи јужно од Ибра и по енклавама. Они нису топовско месо и нису мање вредни од оних који су у стању да направе барикаду на путу. О њима нико не говори, иако су успели да се организују, учествују на изборима, остваре напредак, док су одавде називани издајницима.

Како сте доживели поруке Ангеле Меркел у Београду?

- Као политику чистих рачуна, која, чак и сада, даје простор да је као земља искористимо. Наш интерес је да решимо питање протока робе, јер сада трпимо штету од 350 милиона евра и упропаштавамо наше фирме, цео југ Србије. Када је реч о институцијама, наравно да косовски Срби морају да имају болнице и школе, али им не требају фиктивни одборници и општинари. Неке од административних институција су само трошак, а постоје и оне које су механизам за финансијске и политичке злоупотребе. Ни министар за Косово не уме да каже колико новца одлази у тај „систем“. Коначно, испоставе наших јавних предузећа неће спасити Србе, као што нису спасиле ни нас овде. Ако све служи да би Срби примали новчане накнаде, онда то можемо да чинимо и директно из буџета, уз коначно активирање могућности из Ахтисаријевог плана. Нема потребе за посредницима који, често на сумњив начин, управљају новцем који једва налазимо.

Ако бисте се нашли пред условом који је њему “изручен”, како бисте реаговали?

- Тражио бих од грађана и проевропских странака подршку за тешке одлуке. Вековима је наше проклетство што не успевамо да довршимо започете послове. Иза тога увек уследи депресија, лутање, пропадање и неповратни губитак времена. Био бих врло јасан у поруци да ћемо потонути у сваком смислу ако се зауставе европске интеграције. За сваку одлуку којом бисмо то избегли и Тадић би имао подршку ЛДП-а.

Тадић је јасно изјавио да остаје при политици “и Косово и ЕУ”, јер верује у њу и јер су је грађани два пута подржали на изборима. Шта о томе мислите? Да ли се Србија, како се тумачи у домаћој јавности, коначно нашла пред избором “или Косово или ЕУ”?

- Та политика је била атрактивна као слоган, али је сада суочена са зидом. Нема мерила за успех политике „и Косово и ЕУ“. Ако на регистарској таблици Косова буде прекривено слово „Р“ које означава реч “Република”, да ли смо тиме стекли суверенитет, а ако одустанемо од стотина директора, начелника у општинама, фингирања државне администрације, онда значи да смо предали Косово? То је мистификација. Не мислим да њу производи Тадић, чак верујем да у паралелним структурама има много његових жестоких противника, саботера нормалне будућности, трговаца патриотизмом, па и кругова склоних изазивању хаоса. То смо већ гледали у “САО Крајинама” почетком деведесетих. Епилог знамо – избеглички кампови и растурени животи.

Хоће ли ЛДП на неки начин да се супротстави овој политици ДС? И како?

- Ако је нова политика поигравање са јединим нормалним пројектом модернизације, онда је логично и поштено да кажу да ће СНС бити њихов природан партнер за то. Не треба нам овај хаос у којем су прве реакције власти биле инспирисане рециклираним Коштуничиним порукама, а сада је наводно знак смиривања то што се председник, накнадно, враћа на позиције на којима је био пре посете Меркелове. Мисија ЛДП је да створи магнетизам и окупи све који разумеју да европске идеје, све што смо радили последње три године помажући земљи да добије кандидатуру, не сме бити прокоцкано. Још има простора за разуман дијалог, а ако он не успе, грађани ће на изборе, где ће одлучити да ли желе да се вратимо у 2008. када смо били на корак од губитка шансе да постанемо нормална земља. И сада ће, као и тада, људи одбацити идеју изолације Србије и даљег пропадања.

(Данас)